

Výpočet alelových četností

V populaci 100 jedinců byly zjištěny následující počty pro jednotlivé genotypy: AA = 36, Aa = 48, aa = 16.

Vypočítejte alelové četnosti p (A) a q (a).

	AA	Aa	aa	Σ
	36	48	16	100
A:	72	48	0	120
a:	0	48	32	80
				200

$$p = 120/200 = 0,6$$

$$q = 1 - p = 0,4$$

Výpočet alelových četností

Ze známých genotypových četností vypočítejte četnosti alel. $P = 0,36$ $Q = 0,48$ $R = 0,16$.

P	Q	R
0,36	0,48	0,16
p^2	$2pq$	q^2

$$p = P + \frac{1}{2}Q = 0,36 + \frac{1}{2}(0,48) = 0,6$$

($p^2 + \frac{1}{2} 2pq$)

$$q = 1 - p = 0,4$$

Výpočet alelových četností

PŘÍKLAD 3

Z určité přírodní populace *Drosophila melanogaster* bylo odchyceno 660 oplozených samiček, které byly zakladateli velké experimentální populace. Asi po 5 měsících (10 generací) bylo testováno 489 třetích chromozomů vzhledem ke genům kódujícím alozymy: esterázu-6 (alely $E6^F$ a $E6^S$), esterázu-C (alely EC^F a EC^S) a octanoldehydrogenázu (alely Odh^F a Odh^S). Pořadí těchto genů na třetím chromozomu je známé: $E6 - EC - Odh$. Byly zjištěny tyto četnosti alelových kombinací:

$E6^F EC^F Odh^F$	152	$E6^S EC^F Odh^F$	264	$E6^F EC^F Odh^S$	7	$E6^S EC^F Odh^S$	13
$E6^F EC^S Odh^F$	15	$E6^S EC^S Odh^F$	29	$E6^F EC^S Odh^S$	1	$E6^S EC^S Odh^S$	8

Vypočtěte alelové četnosti a jejich směrodatné odchylky pro všechny geny. V tomto případě je odhad alelových četností v populaci roven alelovým četnostem ve vzorku a odhady variance podle rovnice 1.2 jsou platné.

$2N = 489$ chromozomů

Geny $E6$, EC a Odh – každý má 2 alely F a S

Počty:

$E6^F EC^F Odh^F$	152
F S F	15
S F F	264
S S F	29
F F S	7
F S S	1
S F S	13
S S S	8
	489

2N = 489 chromozomů

Geny E6, EC a Odh – každý má 2 alely F a S

Počty:

E6 ^F	EC ^F	Odh ^F	152
F	S	F	15
S	F	F	264
S	S	F	29
F	F	S	7
F	S	S	1
S	F	S	13
S	S	S	8
			489

Vypočtěte alelové četnosti a jejich směrodatné odchylky pro všechny geny.

Gen E6:

$$E6^F = 152 + 15 + 7 + 1 = 175$$

$$E6^S = 264 + 29 + 13 + 8 = 314$$

$$p = 175/489 = 0,3579$$

$$q = 314/489 = 0,6421$$

$$s = \sqrt{\text{Var}}$$

$$\text{Var} = p \times q / 2N = 0,3579 \times 0,6421 / 489 = 4,699 \times 10^{-4}$$

$$s = 0,0217$$

$$\langle p \rangle = 0,3579 \pm 0,0217$$

Výpočet alelových četností

PŘÍKLAD 2

Při studiu alozymového polymorfismu u jednoleté rostliny *Phlox drummondii* byly v určité populaci zjištěny u genu pro alkoholdehydrogenázu tyto genotypové četnosti: Adh^a/Adh^a (0,04), Adh^a/Adh^b (0,32) a Adh^b/Adh^b (0,64). Vypočtěte alelové četnosti Adh^a ($\langle p \rangle$) a Adh^b ($\langle q \rangle$).

Samostatně